

*Českomoravský odborový svaz
pohostinství, hotelů a cestovního ruchu
duben 2016*

NOVÝ ZP: CO NAVRHUJEME A CHCEME PROSADIT?

Cílem novely zákoníku práce (ZP) je provedení změn, které budou vést k větší flexibilitě základních pracovněprávních vztahů za současného posílení ochrany postavení zaměstnance v těchto právních vztazích (strategie flexicurity), a to v reakci na požadavky především z řad sociálních partnerů, a s ohledem na vývoj českého právního řádu, judikatury českých soudů i Soudního dvora EU. V návrhu novely ZP se zaměřujeme také na snížení administrativní náročnosti kladené na zaměstnavatele v souvislosti s aplikací zákoníku práce.

Hlavní body návrhu novely zákoníku práce:

1) Zakotvení institutu vrcholových řídicích zaměstnanců

Zásadní koncepční změny se týkají zejména zakotvení institutu **vrcholových řídicích zaměstnanců** jako zvláštní kategorie vedoucích zaměstnanců v přímé řídicí působnosti statutárního orgánu u zaměstnavatele právnické osoby nebo zaměstnavatele, který je fyzickou osobou a jim bezprostředně podřízených vedoucích zaměstnanců, přičemž jako kritérium pro zařazení do takové pozice se zavádí i výše měsíčního výdělku. Cílem je zejména autonomie v rozvrhování pracovní doby.

2) Větší pluralita odborů

Dále se řeší proces kolektivního vyjednávání u zaměstnavatele, u něhož působí více odborových organizací (**tzv. pluralita odborů**), kde dochází k posílení

demokratických principů a variantně též i vlivu samotných zaměstnanců. S ohledem na principy pracovního práva a smluvní povahu pracovněprávních vztahů se dosavadní převedení na jinou práci nahrazuje smluvní změnou obsahu pracovního poměru. Jednostranné převedení by mělo být možné pouze, pokud se jedná o veřejný zájem, tedy zájem přesahující zájmy zaměstnance a zaměstnavatele.

3) Úprava hromadného propouštění

V úpravě **hromadného propouštění a přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů** je reagováno na judikaturu SD EU, přičemž se řeší počty propouštěných zaměstnanců u zaměstnavatelů rozdělených na části, stanoví se povinnost vypracovat sociální plán a dále se stanovují jasná pravidla, při nichž nastává přechod práv a povinností.

4) Změny u dohod mimo hlavní pracovní poměr

Změny při práci na základě **dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr** se týkají především garance dob odpočinku, evidence odpracované doby, ochrany odměny z dohody a práva na dovolenou, kdy právo na dovolenou bude zaměstnanci činnému na základě dohody o pracovní činnosti příslušet přímo ze zákona.

5) Změny v úpravě dovolené

Změna se navrhuje v úpravě do-

volené, návrh je zpracován ve dvou variantách, z nichž prvá nabízí některé dílčí změny, aniž by se měnila základní koncepce dovolené, ve druhé se dále navrhuje zásadní změna v podmínkách vzniku práva na dovolenou i při jejím čerpání; v zásadě dochází k opuštění dovolené za odpracované dny, přičemž vznik práva zaměstnance na dovolenou je založen na týdenní pracovní době zaměstnance, od níž se též odvozuje i délka dovolené.

6) Větší propojení pracovního a rodinného života, tzv. homeworking

Posílení prostoru pro skloubení pracovního a rodinného života mají přinést změny úpravy výkonu práce mimo pracoviště zaměstnavatele (**homeworking**). Zpřesňují se podmínky výkonu práce mimo pracoviště zaměstnavatele, umožňuje se dohoda o rozvržení pracovní doby samotným zaměstnancem, z čehož vyplývají důsledky na neuplatnění některých osobních překážek v práci, náhrady mzdy nebo platu. V souladu s Rámcovou dohodou, kterou uzavřeli sociální partneři na evropské úrovni, se upravuje práce na dálku (**teleworking**).

Další změny se dotýkají zejména přeložení, prevence před stresem a obtěžováním, odměny za pracovní pohotovost, doručování a průměrného výdělku.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
tiskové oddělení

Obsah:

- Nový ZP: Co navrhujeme....
- Férové platy, férové penze
- Jednala Rada ČMKOS
- Nezaměstnanost v Česku
- Česnek, Máte rádi houby?
- Burza produktů českých lázní...

FÉROVÉ PLATY, FÉROVÉ PENZE

Mezinárodní konference na toto téma se konala 23. března 2016, v NH Hotelu, v Praze. Konference byla vyvrcholením mezinárodního projektu „Férové platy, férové penze“, který upozorňuje na téma odlišných penzí v důsledku rozdílného odměňování žen a mužů. Přináší témata stáří, chudoby a otevírá diskuzi o nerovnosti finančního ohodnocení seniorů a seniorek a s tím souvisejících dopadů na jejich každodenní život.

Na začátku konference promluvil ministr Jiří Dienstbier, který je členem vlády, zodpovědným za lidská práva a rovné příležitosti. Ve svém projevu zmínil kampaň Českomoravské konfederace odborových svazů „Konec levné práce“ a zdůraznil, že je dobré diskutovat na tato témata. Ministr seznámil přítomné s daty Českého statistického úřadu, týkajících se nerovností v odměňování a nerovnou výší důchodů. Podle ČSÚ berou ženy o 21,6 % nižší mzdu než muži. Průměrná výše důchodu muže je 12.258 Kč a průměrná výše důchodu ženy dosahuje 10.046 Kč. Z tohoto důvodu jsou ženy ve věkové kategorii nad 65 let třikrát více ohroženy chudobou.

Další přednášející, Pavla Špondrová z MPSV, která je hlavní garantkou projektu „22 % rovnosti“. Ve

svém projevu se věnovala zejména tématu feminizace chudoby a genderové platové nerovnosti (Gender Pay Gap). Mgr. Romana Volejníčková ze Sociologického ústavu AV ČR seznámila přítomné se svou studií „Genderové nerovnosti v odměňování a důchodech ČR“. Smutnou realitou je, že ČR se nachází na konci žebříčku, kde jsou rozdíly mezi mzdami mužů a žen největší. Jedním z důvodů těchto rozdílů je to, že práce žen je podceňována. Alespoň částečným kompenzačním opatřením je to, že se do výše penze započítává mateřská a rodičovská dovolená. V zahraničí se výše důchodů vypočítávají z ekonomicky nejvýhodnějších let.

Vzhledem k tomu, že den před konferencí se staly teroristické útoky v Bruselu, byl, bohužel, poznamenán a tím i pozměněn naplánovaný program konference. Někteří z přednášejících se ze zahraničí nemohli dostavit, ale své prezentace poslali. S nimi účastníky seznámila Klára Cozlová Čmolíková z Otevřené společnosti o.p.s..

Účastníky první panelové diskuze, kterou moderovala Alena Červenková z Gender Studies, byli místopředseda ČMKOS JUDr. Vít Samek, Mgr. Marian Mesároš ze Slovenského národního střediska pro lidská práva,

Mgr. Petr Hanuš, ředitel sekce nestátních neziskových organizací a sekce sociálních služeb UZS a Mgr. Radan Šafařík z Úřadu vlády ČR, z odd. rovnosti žen a mužů. M. Mesároš konstatoval, že kvalita života žen, které odcházejí do důchodu, klesá, a to zejména u osamělých žen. V. Samek upozornil, že odstranění genderových systémů a stereotypů vyžaduje akci. Také zdůraznil, že důchodová reforma by měla být k ženám genderově přátelská a že zvyšování důchodového věku je v neprospěch žen. Tento stav by mohla změnit i cílená rodinná politika sladování soukromého a pracovního života. P. Hanuš zdůraznil význam ženy v domácnosti a péči o rodinu a rodinné příslušníky. R. Šafařík informoval přítomné, že genderová platová nerovnost se po dobu dvaceti let nemění a setrvává na úrovni 22 % a má na ní vliv i nízké zapojení mužů do péče o děti.

Odpolední část konference byla rozdělena do dvou bloků a panelových diskuzí na téma „Rovnost v odměňování, dopady do penzí na mezinárodní úrovni“ a „Zodpovědné podnikání v kontextu rovného odměňování“. Účastníci byli rozděleni do dvou skupin, z nichž každá se věnovala jedné z panelových diskuzí. Konferenci pak ukončila společná diskuze.

KaJi

Jednala Rada ČMKOS

Dne 14. 3. 2016 jednala Rada ČMKOS. Program jednání byl poměrně obsáhlý. V úvodu informovala místopředsedkyně Radka Sokolová o připravovaných akcích ČMKOS. Naplánován je Mezinárodní den vzpomínkových akcí za oběti pracovních úrazů a nemocí z povolání a za zraněné při práci na 28. dubna 2016. Dále se připravuje Odborová akademie v cyklu čtyř vikendových školení v roce 2016 a 2017. 5. - 6. 4. 2016 se uskuteční seminář Konvergence mezd mezi starými a novými členy EU úloha a cíle odborů v tomto procesu. Další akcí je tradiční oslava 1. máje v Brně na Špilberku a konference k rovnosti žen a mužů plánovaná na 31. 5. 2016. Rada ČMKOS byla informována o účastní nově jmenovaného náměstka MPSV JUDr. J. Vaňáska na svém příštím zasedání.

Dále byl projednán návrh obsahové a organizační přípravy 4. Sněmu ČMKOS, byla podána informace o přípravě návrhu zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů. Dále byla projednána zpráva Výboru pro rovné příležitosti žen a mužů. Radě ČMKOS byla podána informace o zapojení ČMKOS do projektů za rok 2015. Byla předložena zpráva o vyúčtování finančních prostředků ze státní dotace na BOZP a Souhrnná zpráva o vyhodnocení kontrolní činnosti za rok 2015 v oblasti BOZP. Předsedové odborových svazů se vyjadřovali rovněž ke koncepční novele zákoníku práce, která je v současné době v připomínkovém řízení. Návrh koncepční novely zákoníku práce bude projednán na poradě pracovní skupiny ČMKOS pro zákoník práce dne 30. 3. 2016. K této novele předložil připomínky i náš odborový svaz, a to k změnám ustanovení § 338 zákoníku práce, který se týká přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů.

DaG

Bez práce bylo v březnu 443.109 lidí

Nezaměstnanost v Česku v březnu klesla na 6,1 % z únorových 6,3 %. Bez práce bylo 443.109 lidí, což je nejnižší březnová hodnota od roku 2008. Zaměstnavatelé nabídli 117.335 volných míst, což je naopak nejvyšší březnová hodnota od roku 2008. Oznámil to ÚP ČR.

NEZAMĚSTNANOST V ČESKU

KLESLA NA 6,1 PROCENTA

„Počet uchazečů v evidenci úřadu práce byl v meziročním porovnání nejnižší od roku 2008. Tehdy v březnu jich bylo bez práce 336.297. Navíc neustále roste počet volných pracovních míst. Zaznamenáváme ochotu zaměstnavatelů investovat do rozvoje. Firmy rozšiřují své stávající provozy nebo budují nové,“ řekla ředitelka úřadu Kateřina Sadílková. Ta očekává, že díky dobré kondici ekonomiky a rozjezdu sezónních prací například v zemědělství a turistickém ruchu v následujících měsících nezaměstnanost s velkou pravděpodobností ještě klesne. V únoru měla ČR v mezinárodním srovnání druhou nejnižší nezaměstnanost v EU. Nejnižší nezaměstnanost v březnu vykázaly okresy Rychnov nad Kněžnou a Praha - východ (shodně 2,5 %). Nejvyšší byla v okresech Most (11,4 %) a Bruntál (10,9 %).

ČESNEK

„Kdo nemá česnek a cibuli pod postelí, bývá často nemocný“. Tento článek začínám příslovím, které zcela vystihuje jeho podstatu.

Česnek je prastarou kulturní rostlinou, jež slouží člověku přes 6 tisíc let. Měla několik funkcí. Projevovala se jako zelenina, koření i léčivka. Po celý starověk i středověk patřil česnek mezi základní dezinfekční prostředky, zejména při střevních onemocněních. Tyto jeho účinky byly známy až po objevu siriých sloučenin, jež mají baktericidní účinky. Takzvaná česneková sílice je dusíkatá látka obsahující allin, který nepáchne. Teprve po porušení pletiva, jehož se často dopouštíme například třením, se allin štěpí na allicin a páchnoucí látky. Jejich přítomnost odhalí „dechová zkouška“ ještě po mnoha hodinách a člověk je společensky indisponovaným jedincem. Pokud je však indisponován pro střevní potíže, plynatost, chřipku a podobně, pak pro něj není ani dechová indispozice břemenem. Česnek silně působí na kvasinky, na houby, prvoky, bakterie, ba i na viry.

Myslím, že v rámci osvěty o práci česneku v oblasti zdraví bylo podstatné ře-

čeno. Do podrobností se pouštět nebudu, to přenechám odborníkům. Na česnek se podíváme z jiné strany.

Jako užitková rostlina je česnek dobře znám a velmi rozšířen. Pěstuje se téměř po celém světě a v 80. letech pro sebe zabral na 400.000 hektarů. Roční produkce činila 2,5 miliónu tun. Nejvíce je pěstován v Asii, zvláště v Číně (20 %), v Jižní Koreji, ve Španělsku a v Egyptě. Česnek se rozšířil pravděpodobně i ze středoasijských stepí a mnoha směry a cestami si podmanil svět.

Dostal se do kuchyně, do lékárny, ale i do pověstí a legend. V botanice figuruje jako rostlina, jimiž jsou zásobními orgány dílčí části složené cibule, stroužky. Rostou na společném podpučí a jsou izolovány vlastními blanitými suknicemi. Prorůstají listy, plochými jako u pórku, květní stvol je často vysoký až do dvou metrů. V květenství se tvoří drobné pacibulky. Česnek se pěstuje právě pro ony zásobní orgány, stroužky. Jako „bonus“ vám teď přidám několik receptur k použití.

Česneková majonéza

Česnek utřete se solí na kaši, přidejte do majonézy a zakapejte vmač-

kaným citronem. Podávejte k vařeným rybám.

Česnekové máslo

Osminku másla nechte změkhnout při pokojové teplotě. Mezitím dobře utřete 2 - 3 stroužky mírně osoleného česneku a pak je vmíchejte do měkkého másla tak, aby hmota byla homogenní. Z obalu udělejte kapsu, česnekové máslo do ní vložte, dobře uzavřete a nechte ztuhnout. Máslo používejte při ochucování a maštění zeleniny upravené jako chřest nebo ke kapustě.

Česnek v soli

Očištěné stroužky česneku utřete, prolisujte na pastu a promíchejte se solí v poměru 1 kg česneku, 300 g soli. Pak pastou naplňte malé skleničky a dokonale umačkejte, aby se vytlačil vzduch. Na povrch nasypete vrstvičku soli a uzavřete pergamenem, víčkem nebo alobalem. Dobře je celou sklenici alobalem obalit, aby se k česneku nedostalo světlo.

Tak, když jsme v tom míchání, dopřeju si tatarský biftek, přikousnu pár topinek, pochopitelně s česnekem a budu nahlas česnek velebít.

JiŠ

Máte rádi houby?

Psát o houbách není jednoduchá záležitost. Samotná skutečnost, že se přesně neví, co houby jsou a kam je zařadit, to potvrzuje. Lze je totiž považovat za minerály, rostliny, i za živočichy. Houby svojí povahou a vlastnostmi naplňují požadavky kladené na všechny jmenované kategorie. Jsou to organismy, které si každý zařazuje, jak se mu líbí a hodí. Přesto nebo právě proto, si kromě jiných svých zvláštností zaslouží, aby se o nich vědělo více, než tomu obecně je.

Uvádím některé zajímavosti a informace, které nejsou příliš známé, ale překvapivé. Když jsem začal psát, že se na naší planetě vyskytuje přibližně sto tisíc druhů hub, včetně mikroskopických plísní. V Evropě jich je okolo pěti tisíc. Tvoří plodnice, které se sbírají. Jedlých je z nich pár stovek. Ne každý ví, že co sbíráme do košíku a na čem si pochutnáváme, je plodnice, rozmnožovací orgán hub. Vlastní houba je schovaná v zemi nebo pod kůrou stromu. Tvoří jí tenká, velmi životaschopná vlákna. Tím, že dokáže vyrobit tak nádherný produkt, připomíná uspořádanou chemickou továrnu. Mně evokuje televizní pořad „Zázraky přírody“.

Houby byly kdysi spojovány s nadpřirozenými jevy. Skupiny hub, jež se nevyvětilitelně objevily přes noc, se nazývaly „čarodějné kruhy“. V mýtech a folklóru se skřítkové a víly zobrazovali, jak sedí na muchomůrkách a jiných houbách. Houby halucinogenní a jedovaté se tehdy používaly i pro vražedné účely. Žádné pravidlo, jak jedovaté houby odlišit od jedlých není. Nechci vás strašit, dnes se lidé likvidují jinak, bez účasti hub. Vraťme se do reality.

Houby rostou od Nového roku do Silvestra. Penízovku sametonohou najde dobrý houbař na pařezech, bystřejší houbař najde zimní lanýž i uprostřed zimy. Hlíva ústříčná, přísátá na stromech, vydrží i v zimě, pokud nemrzne, až praští, ale není to ono. Houbařská sezóna začíná v půlce dubna májovkami a

končí v první polovině prosince. Termíny nejsou přesné, pro houbaře závazné. Každý má svůj houbařský kalendář nastavený jinak. Začátek a konec „sklizně“ není úředně stanoven a je závislý i na počasí. Ony čtyři zimní měsíce mají své jisté. Pro houbaře jsou nejdelším obdobím roku, ti je rádi nemají. Je to čas oprav houbařské výstroje, studia odborné literatury a vzpomínání.

Co nám houby poskytují, jak jsou využívány a jak se na ně dívat? Jejich využití je stejně rozmanité jako jejich zařazování. Běžně je vidáme v kuchyni při přípravě pokrmů. Zlepšují chuť, vůni a jsou i jejich hlavním aktérem. Smaží se, vaří, kombinují se se surovinami, potravinami, snáší i úpravu nastudeno (houby nakyselo). Jejich nevýhodou je těžší stravitelnost. Není dobré dávat je dětem ve větším množství.

Občas jsme nuceni koupit si houby. Z čerstvých hub jde zejména o žampiony a hlívu ústříčnou. Čerstvé houby mají být pevné, svěží, s čistými lupeny a hladkými klobouky. Často se prodávají na plastových táckách, zabalených v celofánu. Když zůstanou zabaleny příliš dlouho, měknou. Vybalte je z plastového obalu, a co nejdříve zkonzumujte nebo přendejte do papírového sáčku a uložte do lednice. V marketech jsou k dostání houby sušené, konzervované i mražené. Nemusíte se jich bát, nabízí je většinou známé firmy a v dobré kvalitě.

A to je ode mne o houbách vše. Chcete-li o nich vědět víc, pořídte si nějakou odbornou knihu, která se tímto tématem zabývá. A kuchařek s houbovými recepty je na trhu také hodně.

JiŠ

Burza produktů českých lázní a lázeňských míst

Sdružení lázeňských míst ČR, Svaz léčebných lázní ČR ve spolupráci s Agenturou CzechTourism a Českými centry pořádali dne 5. dubna 2016 v prostorách Českého centra, v Rytířské ulici v Praze Burzu produktů českých lázní a lázeňských míst.

České lázně jako unikátní destinace s nabídkou léčebných i relaxačních pobytů. Právě tak představili své lokality zástupci tohoto oboru v rámci Burzy produktů českých lázní a lázeňských míst. Zcela poprvé se tato akce konala na začátku dubna v prostorách Českých center v Rytířské ulici v Praze. Svou nabídku prezentovala jak lázeňská zařízení, tak lázeňská místa. Možnost využilo třicet lázní a lázeňských míst.

Na jednom místě byly k dispozici souhrnné informace o všech službách, produktech a kulturních zajímavostech českých lázní. Akci pořádala Česká centra ve spolupráci s agenturou CzechTourism, Sdružením lázeňských míst ČR a Svazem léčebných lázní České republiky.

O české lázně se na místě zajímali zástupci diplomatických sborů, například velvyslankyně Finska, obchodní rada Izraele, zástupci Francie, Kazachstánu, Belgie, Číny, Bulharského kulturního institutu a další. Jednotliví účastníci burzy z řad lázní a lázeňských míst navázali užší spolupráci s Českými centry, které budou nabíd-

ku prezentovat i dále v zahraničí. Pro pozvané zástupce velvyslanectví a zastupitelských úřadů byla burza otevřená v dopoledních hodinách, odpoledne byla zvána široká veřejnost.

Česká centra jsou příspěvkovou organizací Ministerstva zahraničních věcí pro propagaci České republiky v zahraničí. Česká centra působí ve 22 velkoměstech na třech kontinentech.

- tisková zpráva -

VĚTŠÍ OBCHODY ZAVŘOU JEN O VÁNOCÍCH A NA NOVÝ ROK

Sněmovna schválila v pátek 15. dubna 2016 ve třetím čtení senátní návrh na zákaz prodeje o státních svátcích ve velkých obchodech, ovšem ve velmi okleštěné podobě. Prošel totiž pozměňovací návrh Romana Kubíčka (ANO), aby zavřeno musely tyto obchody mít jen 25. a 26. prosince a na Nový rok. Tedy téměř žádná změna proti dosavadnímu stavu.

V závěrečném hlasování zvedlo pro okleštěnou senátní předlohu ruce 90 ze 165 přítomných poslanců, především z řad ČSSD, KDU - ČSL a KSČM. Proti bylo 72 poslanců, zejména z TOP 09, ODS a hnutí ANO.

Obchody podle senátního návrhu přitom měly zůstat zavřené o sedmi svátcích, a to na Nový rok, Velikonoční pondělí, 8. května, 28. září, 28. října, 25. a 26. prosince a na Štědrý den měly mít otevřené jen dopo-

ledne. Omezení by se nevztahovalo na obchody s prodejní plochou do 200 metrů čtverečních, čerpací stanice, lékárny a na prodejny na letištích, vlakových a autobusových nádražích a ve zdravotnických zařízeních.

Nyní návrh zákona poputuje k posouzení do Senátu a je pravděpodobné, že dozná opět změn. „S tím, jak to ve Sněmovně dopadlo, spokojen nejsem, protože je to redukováný výsledek, který v podstatě kopíruje současnou praxi. Je tady ale ještě prostor v Senátu to nějak obohatit o další dny, aby to mělo nějaký význam,“ řekl novinářům autor předlohy tohoto zákona, senátor František Bublan (ČSSD).

Omezení prodeje o svátcích se už řadu let snaží prosadit odbory. Argumentují tím, že mnozí zaměstnanci obchodních řetězců nemohou trávit svátky v rodinném kruhu. Většinu těch-

to zaměstnanců přitom tvoří ženy. Předsdkyně Odborového svazu pracovníků obchodu (OSPO) Renáta Burianová tvrdí, že volno o svátcích by chtěla většina kmenových zaměstnanců řetězců. „Naši kampaň Chceme volné svátky podpořil i Frank Hensel, předseda představenstva REWE, nadnárodní obchodní skupiny, provozující v řadě zemí EU supermarkety Billa a Penny Market,“ informovala Burianová.

Z toho, že senátní návrh teď ve Sněmovně neprošel v původní podobě, nejsou odboráři nijak nadšeni. Přesto to považují za částečné vítězství. „Budeme dál bojovat a šance na více volných svátků ještě určitě je. Pozměňovací návrh Kubíčka byl přijat v opakovaném zmatečném hlasování, kdy řada poslanců pořádně nevěděla, o co jde,“ je přesvědčena Burianová.

Zdroj: e-sondy

ESPRESSO

vydává Českomoravský odborový svaz pohostinství, hotelů a cestovního ruchu.
Odpovědný pracovník: PhDr. Dagmar Gavlasová, grafická úprava: Kateřina Jiráková.
Adresa: DOS, nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3, tel.: 234462822, www.phcr.cz
Tisk: JAJA, www.4321.cz. Pro potřebu odborových organizací ČMOS PHCR. Vyšlo v dubnu 2016